

REDACTIUNEA.
Administrațiunea și Tipografia
Brașov, piața mare nr. 30.
Scrisorile nefrancoate nu se
primesc.
Manuscrisurile nu se retrimit.
INSERATE
se primesc la Administrațiunea în
Brașov și la următoarele
BIROURI de ANUNȚURI:
In Viena: la M. Dukas Nachf.,
Nax. Augenfels & Emmerich Les-
ner., Heinrich Schalek & O-
ppelich Nachf., Anton Oppelich.
In Budapesta la A. V. Gold-
berger, Ekstein Bernat, Iuliu
Leopold (VII Erzsébet-körut)
PREȚUL INSERȚIUNILOR: o se-
rie garmond pe o coloană 10
bani pentru o publicare. Pub-
licități mai dese după tarifară
și învoială. — RECLAME pe
pagina 3-a o seriă 20 bani

GAZETA TRANSILVÂNIEI

ANUL LXVI.

„GAZETA“ iese în fie-care zi.
Abonamente pentru Austro-Ungaria:
Pe un an 24 cor., pe șase luni
12 cor., pe trei luni 6 cor.
N-rii de Duminică 4 cor. pe an.
Pentru România și străinătate:
Pe un an 40 franci, pe șase
luni 20 fr., pe trei luni 10 fr.
N-rii de Duminică 8 fr. pe an.
Se prenumără la toate ofi-
ciile poștale din țară și din
afară și la d-nii colectori.
Abonamentul pentru Brașov
Administrațiunea, Piața mare,
Târgul Inului Nr. 30. etagiu
I.: Pe un an 20 cor., pe șase
luni 10 cor., pe trei luni 5 cor.
Cu dusul în casă: Pe un an
24 cor., pe șase luni 12 cor.,
pe trei luni 6 cor. — Un osom-
plar 10 bani. — Atât abona-
mentele cât și inserțiunile
sunt a se plăti înainte.

Nr. 116.

Brașov, Joi 29 Maiu (11 Iunie).

1903.

Armata și poporația ardelénă.

Este o urmare firească a situațiunii interioare politice în Ungaria, că se folosesc toate ocaziunile, fie potrivite ori mai puțin potrivite, și toate evenimentele, chiar și cele mai neînsemnate de către ambele tabere, obstrucționistă și antiobstrucționistă, pentru a pleda în favorul vederilor și a cauzei fie-căreia din ele.

Firește, că opoziția koșuthistă este cea mai nealegătoare în exploatarea a tot ce e posibil și imposibil împotriva celor dela putere. Și cum-că a adus-o destul de departe cu tactica, șiretlicul și terorismul ei, o dovedește cazul petrecut în congregația comitatului Pesta. Aici li-a succedat opoziționalilor de a câștiga pe aderentii guvernului, ca să voteze împreună o rezoluțiune, prin care se declară, că comitatul însoțesc cu simpatiile sale postulatele militare ale opozițiunii, „ce s'ar întemeia pe legea pactului de la 1867“, precum și lupta ei pentru compensațiunii naționale. Acesta hotărâre a surprins firește neplăcut pe guvern și pe cei din truntea armatei și-și vor fi gândit, că puțină importanță se va da manifestațiilor puse la cale de către fișpanii din provincie, decât acolo în centru, în primul comitat al Ungariei, opoziționalii mână 'n mână cu guvernamentalii protesteză în contra proiectelor militare.

Intr'aceea nici contrarii obstrucțiunii nu stau cu mâinile în sin. Dăunății s'a folosit și ministrul comun de războiu al monarhiei noastre de ocaziunea, ce i-a dat'o un colaborator al diarului banffyst „Magyar Szó“, mergând la densusul-sel interviueze, — și a făcut față cu acesta nisce declarațiuni, ce au avut de scop a contribui la liniștirea spiritelor ați-

țate de opozițiunea maghiară contra armatei.

Cetitorii noștri cunosc deja cuprinsul acestor declarațiuni. Ele culminează în două momente principale. Mai întâiu ministrul de războiu cav. de Pitreich a vrut să demonstreze, în convorbirea ce a avut'o cu diaristul maghiar, că în instituțiunea armatei comune nu se găsește nimic, ce ar fi dușmănos Ungurilor, căci spiritul armatei nu pôte fi altul, decât gândul, voința și sentimentul monarhului, a supremului beliduce, ér acesta, când conduce armata, cugetă, doresce și simte întotdeauna în spiritul legilor dela 1867, ce le-a sancționat. Al doilea; general de Pitreich a voit să dovedescă, că poporul maghiar nu e dușman armatei comune, cum se crede și se vorbește, ci că din potrivă el iubescce armata.

Și este interesant și semnificativ tot-odată, că pentru întărirea afirmării sale din urmă ministrul de războiu a adus ca exemplu espe-riența, ce a făcut'o personal în — Transilvania. Aici s'a convins el, că Ungurii, ca și conlocuitorii lor Români și Sașii, iubesc armata. Eată din cuvânt în cuvânt ceea ce a discursat de la d-l de Pitreich:

„Înainte cu doi ani statul major general s'affla în Transilvania. Și eu am fost acolo. Eram cu totul 34 înși, și pot să-ți spun, că am fost primiți în toate cercurile societății atât de călduros și am fost îmbrățișați cu atâta iubire, încât când ne aflam între noi judecam ast-fel: Dacă monarhia noastră din vr'o parte ar fi amenințată de un pericol, putem fi fericți în conștiința, că toate păturile poporațiunii, atât în Austria cât și în Ungaria vor fi la olaltă. În Transilvania am esperiat la Sașii și Români, cari lo-

cuesc acolo lângă Ungurii, aceeași iubire pentru armată ca la Ungurii. Noi soldații am fost pîntrunși de simțul că suntem uniți toți la olaltă“.

Atestatul acesta, dat poporațiunii ardelene și a parte și Românilor de către însuși ministrul de războiu, este tot-odată un răspuns, — de sigur neintenționat, căci d-l de Pitreich a asigurat, că nu vrea să facă politică, că e soldat și lucră numai pentru armată — dat acelor șovinisti din tabera obstrucționistă și guvernamentală, cari mereu ne acuză, în deosebii pe noi Români, că am avé tendențe subversive îndreptate în contra integrității monarhiei.

Situațiunea politică în interiorul țării nu s'a schimbat în zilele din urmă. Ministrul de honvești baron Geza Fejervary a fost primit Luni într'o lungă audiență de către Majestatea Sa monarhul. Timp de două ore Fejervary a raportat Suvranului asupra situațiunii politice și a fazei în care se află aji raporturile parlamentare din Ungaria. Unele diare cred a soi, că Majestatea Sa înainte de a pleca la Ischl, are să cheme la Viena pe mai mulți bărbați politici marcanți maghiari, ca să se sfătuescă cu ei asupra modalității de descurcare a stărilor mult complicate prin atitudinea obstrucționistilor.

De altă parte se urmăzează în dietă desbaterea asupra rapórtelor ministrului president privitoare la starea de ex-lex. Dîlnic se ridică deputați din opoziția estremă, declarând, că ori-ce ar face guvernul și ori-câte jertfe 'i va costa, ei nu vor vota nici indemnitate budgetară, nici proiecte militare, câtă vreme nu li-se vor împlini măcar o parte din cele mai principale „pretensiuni naționale“ referitoare la armată.

Pentru guvern e de rău augur faptul, că comitatul Pestei a luat în ședința sa de alaltă-eri unanim deciziunea, de a

saluta cu însuflețire și de a aproba lupta opoziției pentru „drepturile naționale“, adecă: limbă de comandă maghiară, permutarea ofițerilor supuși ungari în regimentele din Ungaria, întrebuițarea stindardului maghiar și a emblemei maghiare în armată. Hotărîrea acesta a indispus nespus de mult cercurile guvernamentale.

Adunare de alegători la Topolovețul mare. Pe Duminică viitoare d-l Iosif Gall și soți a convocat o adunare electorală la Topolovețul-mare. Apelurile de convocare sunt tipărite în 4 limbi (unguresce, nemțesce, românesce și sêrbesce) și adresate „on. alegători ai partidei liberale din cercul electoral Recaș“. Scopul adunării este, cum se diice, a lua poziție în contra deputatului acestui cerc Dr. Adolf Lendl care a desertat din șirurile partidului lui Szell și pentru a căruia alegere s'a fost întrepus la timpul său așa de mult d-l Gall.

„Drapelul“ din Lugoș, înregistrând scirea acesta, se miră, că după teoriile constituționale ale d-lui Gall ar exista și alegători români aparținători partidului liberal. Trece însă cu vederea un lucru, că d-l Iosif Gall și soți n'au convocat pe alegătorii români, ci au convocat numai colectiv pe alegătorii „partidei liberale“ din cercul Recaș. Nu pôte fi dér vorba aici de alegători români, ci cel mult de alegători liberali-guvernamentali, cari vorbesc — după-cum se diice în rubricile oficiale — cu predilecțiune limba română. Așa-dér încă odată, nu e vorba aici de Români, ci numai de „alegători maghiari“. Ne pare rău, că d-l Iosif Gall, ale căruia sentimente bune față cu neamul său nimeni nu le pôte contesta, vine să subscie o ast-fel de „teorie constituțională“ — vorba „Drapelului“.

Am accentuat acestea în legătură cu observarea confratelui de la Lugoș, pentru-ca să marcăm din nou până unde a ajuns d-l Iosif Gall în activitatea sa na-

FOILETONUL „GAZ. TRANS.“

In séra de Rusalii.

De Henri Lavedan.
(Urmare.)

Ucenicul: Atâta îmi mai trebuie! Să dic „vai de noi!“ în loc de „vai de mine!“

Bêtrănul: Vorbesci ca un nătântoc. Dacă știi să-ți alegi o nevastă, care în-părțășescce gusturile noastre, care ne ajută la meserie, atunci din contră o să ne fie de sprijin.

Ucenicul: Ei cum? Femeile nu sunt bune de nimica.

Bêtrănul: Ascultă! Dacă nevasta ta va sci umbra bine cu acul, va câștiga bani cu fasonarea și cârpirea hainelor de cerșitori. Aceste haine și pâlăriile pe cari le câpătăm de pomană, trebuie să le murdărim, tăiem și rupem întâiu. Nevasta ta va pute să le facă toate acestea, decât va avé spiritul vocațiunii noastre. La acesta se cere multă dibăcie și artă. Dacă va avé voce, ea va pute țină și școlă pentru cântăreții vagabunđi, spre a-i învăța să tremoleze glasul, să dea tonuri guturale, să

verse lacrimi în melodia, ce o vor cânta, încât toate bucătăreșele să plângă, când i vor auđi.

Ucenicul: Va să diică ar puté să facă trebă nevasta?

Bêtrănul: E hei! Nu numai o trebă séu două. Sunt sute și mii de treburi, pe cari le-ar puté face. Ea pôte să facă pe femeia din omnibus, care plânge, fiind-că i-au furat portmoneul cu 100 franci. Ce nenorocire! Bani de menaj pentru o lună! O să mé omóre bărbatul etc. Ea va fi nenorocita mamă, care și-a perdut tocmai în acest moment copilașul. Vai! un copilaș blond, drăguț, în etate de patru ani, îmbrăcat așa și așa, cu un chipiu roșu în cap... Și în urmă, ceea ce va fi și mai interesant și mai profitabil, așa diicând dessertul de la tôte, ea va servi și de cutie de scrisori...

Ucenicul: Nu înțeleg. Ce-i asta!

Bêtrănul: Asta-i o femeie, care vinde flori și stă pururea la același colț. Lumea din Paris scie, că o astfel de femeie e dibace și discretă.

Ucenicul: De unde scie lumea?

Bêtrănul: De unde scie? Treba ei! Destul, că scie. Și apoi va veni un tînăr

frumos și se va opri la dënse, îi va pune în mână un franc și îi va da o scrisóre diicând: „Acesta ai s'o predai unei dame blonde, care te va întreba: „Ai ciocóre?“

Ucenicul: Am înțeles. Asta trebuie să fie bună afacere. Adevêrat, sunt încă cam tînăr pentru însurat, dér în sfîrșit să vedem. Atâta numai, că o femeie, care să fie destul de vițioasă, ca să facă tôte cele de mai sus, nu se găsește pe tôte potecile.

Bêtrănul: Se găsește, se găsește.

Ucenicul: De pildă?

Bêtrănul: La agentură! Agentura este o instituție, care tôte le mijlocesce: franci, fete mari: fecióre séu nefecióre, mame, copii în fașe séu adulți, animale, câni, maimuțe, haine, pantalonii numai pentru un picior, jachete numai pentru un braț, mâni artificiale, cârji, picioare de lemn, instrumente, flașnete, armonice, aici găsesci ce vréi, nimic nu lipsesce. Te conduc la mijlocitorul de căsătorii și în cel mai scurt timp vei avé ce doresci.

Ucenicul: Bravo! Sunt de acord. Când mergem?

Bêtrănul: Te-ai înfierbîntat, hai? Așa-i tineretă!

Ucenicul: N'am puté să mergem în astă-seră?

Bêtrănul: Ce-ți trece prin minte? Ađi e închis. Ađi e sêrbătóre, fiule. Ađi sunt Rusaliile... sêrbătóre mare. Pentru încasări, firesce, nu prea favorabilă sêrbătórea acesta...

Ucenicul: De ce?

Bêtrănul: Ah! N'aș puté să-ți spun. Pôte fiind-că e sêrbătórea duhului sfânt, care nu prea este popular... Este mai mult sêrbătórea învêțaților... Cu totul altfel e la Crăciun, la Florii, la Pasci. Ah! atunci ne merge bine. Acelea sunt sêrbători cu adevêrat creștinesci.

Ucenicul: Va să diică o sêrbătóre este mai bună decât alta? Ce însemnătate are acesta?

Bêtrănul: Tôte își au însemnătatea lor. Mutra, ce o faci, gestul; vorba ce o pronunți, colțul unde stai, tôte sunt de importanță. Sunt locuri... ca la pescuit, unde pescele întotdeauna se prinde, pe când în altele stai cu undița ceasuri întregi și nu vine măcar unul.

Ucenicul: Cari sunt locurile cele mai bune?

(Va urma.)

țională inaugurată cu programul „Viitorului”, pe care și l-a cioplit și d-a după plac din programul partidului nostru național. Unde a ajuns, dicem, în cariera sa de deputat și magnat, părăsind odată postul cel sigur și tare al principiilor și postulatelor noastre naționale, sigilate cu sângele fiilor națiunii noastre.

Din Lugos se telegrafază biroului telegrafic unghuresc din Budapesta, că în sinul partidului național român din Caraș-Severin s'ar fi pornit o mișcare cu scop, ca la viitoarele alegeri dietale generale să treacă pe terenul activității. Românii ar conta în cazul acesta la sprijinul „pangermanilor”.

Scirea acesta are necesitate de confirmare. Nu ne îndoim, că se vor afla și printre Românii din Caraș-Severin de aceia, cari privesc cu gura căscată la minunile ce le fac cei de la Oraștie. Din întâmplare însă se găsec între Bănățenii noștri și bărbați, cari cugetă mai adânc și ved cevași mai departe. Noi credem, că totă scirea acesta e, pentru acum cel puțin, numai o invențiune a reporterilor, cari nu mai au ce să raporteze, și pôte că se întâlnește cu dorința ce domnesce în cercurile guvernului, de a scôte odată și pe Români din rezistența lor.

Din „Reichsrath”. În ședința de alaltăieri a „Reichsrath”-ului, o nouă discuțiune a avut loc în cestiunea croată, provocată de moțiunea de urgență a deputatului dalmat Borcic, invitând guvernul să esplice cauza neprimirii deputațiunii croate. Deputații dalmatinii Borcic și Bianchini au reproșat cu violență ministrului-president Koerber atitudinea sa de aperiator al brutalităților Banului. *Herold*, Ceh tinăr, a venit în ajutorul Slavilor de la sud, asigurându-i de simpatiile Cehilor Koerber a dat un răspuns identic celui de mai țilele trecute, spunând că guvernul austriac nu se pôte amesteca în afacerile interne ale unei țări, care depinde de coróna sf. Stefan.

Vorbînd despre evenimentele din Laibach, președintele consiliului a declarat, că nici odată nu a provocat pe Sloveni, dăr ca a respins numai atacurile deputaților lor contra armatei și a administrației.

„Reichsrath”-ul a admis urgență asupra părții din moțiune relativă la o anchetă judiciară asupra exceselor comise la Laibach de administrație.

Comitetul din Sofia contra Rusiei. Alaltăieri după amiazi s'a ținut un meeting macedonén în Sofia. Asistau mai multe mii de persoane. Profesorul *Mihailowsky* a atacat cu violență pe Rusia. El a țis, că misiunea lui Naciovic la Constantinopole și politica guvernului în chestia macedonénă, nu vor împiedeca pe Macedonenii, ca să încerce tôte mijlôlele pentru îmbunătățirea situației din Macedonia. *Mihailowsky* a sfîrșit îndemnând pe Macedonenii să lupte strîns uniți contra dușmanului lor secular.

Restaurarea mănăstirei din Sinaia. Duminecă s'a făcut înnoșirea mănăstirei din Sinaia, care a fost restaurată. Regele și Regina și principii moștenitori au luat parte la actul solemn, de asemenea un forte număr public venit anume spre acest scop. Erau de față și miniștrii D. Sturdza, Costinescu, Vasile Lascar, Ionel Brătianu, Spiru Haret, casa civilă și militară. Sosirea suveranilor fu salutăată cu respect de lumea îngrămădită în jurul mănăstirei. La intrarea în biserică Suveranii și principii fură întâmpinați de I. P. S. Sa Mitropolitul primat și de miniștri. Serviciul divin fu oficiat de Mitropolitul primat înconjurat de clerul mănăstirei.

Despre lucrările de restaurare „Jurnalul” aduce următoarele amănunte:

Eforia spitalelor civile a însărcinat acum cât-va timp pe d-l architect G. Mandrea să restaureze mănăstirea Sinaia.

Se cerea ca această biserică să fie reconstruită în stilul bisericelor clădite

sub domnia lui Ștefan cel mare. În acest scop d-l Mandrea, s'a dus prin Bucovina și Moldova, unde a găsit adevărate comori de artă națională.

La 1899 planurile erau gata și se încep reconstructia, dărîmând turlele, boltile și o parte din zidurile vechi construite.

Noul plan a fost astfel pus în aplicare amenajindu-se două clopotnițe, făcându-se o intrare cu un tambur în față, s'a ridicat nivelul bisericii, s'a adăugat la altar spații pentru diaconice și procomide, s'a creat un spațiu pentru cor și s'au făcut alte bolti nouă, înălțînd zidurile existente. Pe din afară s'a îmbrăcat corpul bisericii cu materiale nouă și alese, cu piatră de Câmpulung, cărămidă aparentă, pervazuri și cornișe de faianță. Biserica s'a învîlit cu aramă.

În nișele de sub cornișe s'au așezat 95 icône de sfinți și martiri, cari sunt executate în faianță mata. Aceste din urmă lucrări sunt fabricate la Cinci-bisericii de renumita fabrică a lui Zolnay. Tôte țările acestor sfinți sunt lucrate după anumite desemnuri și după maniera cum sunt zugrăviți sfinții prin bisericile noastre.

Marea biserică este provădută cu calorifer, ventilație și în parte cu lumină electrică.

Tôte decorațiunile interioare, ca uși, strane, tronurile regale, tronul mitropolitului în altar, sunt de marmură roșie, pictura interioară, amvonul, catapetasma, candelarele sunt executate în stil pur bizantin.

La clopotnițele din față pe șarpante de fier, s'au așezat patru clopote, din care unul cel mai frumos și cu sunet sonor, este o donațiune a Majest. Sale Regelui.

M. S. Regina la rëndul ei a contribuit cu o evanghelie ferecată, scrisă și cu miniaturi, care este opera poetei Carmen Sylva.

Perdăua de la ușa împărătescă a catapetesmei este o cusătură de fir de aur pe catifea, lucrată cu multă dibăcie în atelierul d-nei Roth.

Pictura interioară distribuită în mod estetic pe pereți și bolti, s'a executat de pictorul Age Exner, care a lucrat la tôte restaurările mari ale bisericilor noastre.

Sfinții și diferitele scene biblice sunt făcute cu olei mat pe fund de aur moșaicat. Tôte chenarele (ornamente) sunt în stil bizantin, ăr posa și execuția sfinților sunt lucrate după maniera întrebuintăată la muntele Athos și în majoritatea bisericilor noastre.

La drépta intrării principale este portretul M. S. Regelui și al metropolitului primat, la stînga M. S. Regina cu Principesa decedată și Spătarul Cantacuzino. Aceste portrete au fost plătite de MM. LL. și sunt în totul asemănătoare.

SCIRILE DILEI.

— 28 Maiu v.

Jubileul diecesei Lugosului. Consistorul gr. catol. din Lugos a dat un circular cătră întreg clerul diecesan în care, după-ce se reamintesce restaurarea metropoliei de Alba-Iulia și înființarea episcopiiilor de la Gherla și Lugos prin decretul de la 12 Decemvrie 1850, ăr trei ani mai târziu la 26 Noemvrie 1853 a eșit Bulla pontificelui Piu IX prin care se întăresce lucrarea făcută și se pune temelie înființării celor două episcopii nouă (Gherla și Lugos), — se dau îndrumări clerului și poporului din diecesa de Lugosiu cum să sərbătorască amintirea acestui epocal eveniment în istoria bisericii române unite. Circularul subscris de P. S. Sa episcopul Dr. D. Radu dă espresiune dorinței, ca această festivitate (14 Iunie) să se întemple cu cât mai mare strălucire, e decî de dorit ca să participe cât mai mulți preoți din largul diecesei. În parochiile acoale, unde caselle bisericii dispun de bani, cheltuelile de călătorie să se acopere din acele casse pentru parochul local și pentru un credincios ales de popor, spre a asista la festivități. Să se acopere de asemenea din caselle școlare cheltuelile învățătorilor, cari vor participa la adunările generale ale celor două reuniuni învățătoresci diecesane, ce se vor ține la 14 Iunie. Preoții și în deosebi protopopii să aducă cu sine odăjdii lor.

D-l Dr. Ioan Hosanu, medic în Brașov, s'a înscris membru fondator în

„Asociațiunea pentru literatura română și cultura poporului român” desp. I Brașov, plătînd taxa de 400 corone, precum și la „Societatea pentru crearea unui fond de teatru român” cu taxa de 200 cor.

Aniversarea morții episcopului Pavel. La 1 Iunie n. s'a serbat în Beiuș cu pioasă solemnitate prima aniversare a morții neuitatului patron și fondator al internatelor române gr. cat. din Beiuș, Mihail Pavel. Serbarea s'a început cu liturghie funebră, la care au servit 10 preoți-profesori în frunte cu protopopul Beiușului și cu directorul gimnasial. La sfîrșitul liturghiei s'a ridicat paos în amintirea neuitatului episcop. Urmă apoi la ôrele 10^{1/2}, festivitatea studenților de la gimnasiu. D-l director *Buteanu* a rostit o vorbire aventată arătînd meritele neperitôre ale rēposatului arhieru și mare binefăcôr. Urmă apoi executarea diferitelor puncte din program. După amiazi la ôrele 4 s'a ținut festivitatea aranjată de elevele școlii civile a internatului Pavelian, la care a participat o societate alésă.

Impăratul Wilhelm în România. „National Zeitung” din Berlin anunță, că e probabil, că în cursul lunei Septemvrie împăratul Wilhelm să mērgă în România, spre a asista la marile manevre ale armatei române.

Môrtea fostului ministru G. Pallade. Diarelor din Bucuresci li-se telegrafază din Bêlad, că alaltăieri la ôrele 12 a. m., tocmai în momentul când rēspundea la toasturile pe cari i-le ridicase diferiți oratori la banchetul politic dat în onôrea sa, a cădut mort de aneverism.

Lichidarea „Tipografeii”. Sâmbăta trecută s'a ținut în Sibiu adunarea generală a societății pe acțiuni „Tipografia” și s'a decis lichidarea institutului. Lichidatorii au fost aleși d-nii: George Pop de Băsești, Rubin Patîța și Dr. Liviu de Lemenci.

Reuniunea română de cântări și gimnastică din Brașov a aranjată a doua țî de Rusalii o serată colegială în sala de la casa de tir. D-l Dr. Saftu a ridicat un toast pentru conducătorul reuniunii G. Dima, ăr acesta pentru membrii reuniunii. După masa comună a urmat dans până în țorî de țî. A cântat orchestra lui Dic.

Români Sătmărenii în Lugosiu. Joia trecută a sosit în Lugosiu o deputațiune a Românilor uniți din comit. Sătmăriului, ca să felicite pe P. S. Sa episcopul Dr. Demetriu Radu din incidentul numirii sale de episcop la Oradea-mare. Deputațiunea a fost bine primită, ăr a doua țî a părăsit Lugosul.

Catastrofă pe mare. Dilele trecute s'a întemplat o mare catastrofă aprôpe de insulele Maire, spre sud de Marsilia. Vaporul „Libau” s'a ciocnit în largul mării cu vaporul de postă „Insulaire” și în urma teribilei ciocniri dintre 240 pasageri ai vaporului „Libau”, vr'o 117 s'au înecat. Probabil că numărul celor înecați este mai mare, căci nu s'a putut constata esact numărul pasagerilor. „Libau” în urma ciocnirii s'a cufundat în timp mai puțin de 10 min. Un marinar scăpat ca prin minune spune, că catastrofa s'a întemplat tocmai când pasagerii erau la dejun. Ei au țîră de-odată un fluerat strașnic, care-i neliniști. Pasagerii eșiră grabnic pe bord. Vaporul „Insulaire” se apropia cu mare celeritate și cu tôte semualele ce le-a dat căpitanul de pe „Libau” n'a vrut să-și abată direcția. Catastrofa s'a întemplat asa de repede, în cât bărcile de salvare n'au putut fi deslegate. Echipagiul lui „Libau” a scăpat cu vietă. Câți-va din pasageri au scăpat cu înotul, căci catastrofa s'a întemplat numai la 300 metri de la țerm. Cei mai mulți pasageri erau din Corsica.

Impăratul Wilhelm despre cântecele populare. În țîua de 6 Iunie a avut loc în Frankfurt pe Maina un concurs al

reuniunilor de cântări germane, la care a asistat și împăratul Wilhelm. Cu această ocaziune împăratul a adunat în jurul său pe dirigenții chorumilor și membri jurului și le-a țînut o cuvântare, din care estragem următoarele:

„D-vôstră trebuie să cultivați cântecul popular, ăr musica în stil mare, să o lăsați altora. Nu vă cer să cântați numai cântece populare, însă acestora trebuie să le dați mai mare importanță. Aici în Frankfurt a compus Kalliwoda la 1838 frumosul cântec „Deutsches Lied”. Nimeni nu l'a cântat astăzi. Aici în apropiere aveți Rhinul, cine dintre D-Vôstră a cântat un cântec de pe Rhin?... D-lor, vă admir rezultatele, însă trebuie să vă spun că sunteți pe o cale greșită. În curând am să fac să se publice o colecție de cântece populare, care se va vinde cu preț eftin. Acelea să le învățați și când ne vom aduna la proxima ocaziune, să arătați pe calea cea adevărată Germaniei și streinătății, ce belșug de poezie și artă este în cântecul nostru popular!”

Cuvintele împăratului german le reproduce „S. D. T.” și țîce, că merită să fie luate în considerare și la Sașii din Ardeal. Cu atât mai mult putem repeta și noi acele cuvinte, mai ales, că la noi Românii poezia și arta cuprinse în cântecele populare sunt o adevărată comoră, pe care însă unii o disprețuesc în mod „suveran”, alergând după motive străine...

Nou doctor în drept. D-l Liviu Pandrea a fost promovat Sâmbăta la universitatea din Clușiu doctor în științele juridice.

Comitetul permanent al comunei Brașov a ținut ieri o ședință, în care s'au discutat obiectele, ce vin la ordinea țîlei în adunarea generală de astăzi. Comitetul a primit propunerile magistratului comunal, între cari și aceea de a se sprijini antreprisa liniei ferate Brașov-Făgăraș prin cumpărarea de acțiuni în valôre de 60.000 cor. — Societății carpatine i-s'a votat o subvenție de 1000 cor. pentru ridicarea unui pavilion pe „Postovaru”. — Taxa pentru întrebuintarea apei s'a urcat cu 75% pe anul 1904.

Un cas de ciumă la Berlin. Doctorul Milan Sachs, originar din Agram și care se ocupa de cât-va timp în Berlin cu lucrări de bacteriologie, a murit alaltăieri după amēđi, în baraca spitalului de izolare, cu simptome de ciumă. S'au luat mēsurî rigurose sanitare. O estensiune a epidemiei este considerată ca esclusă.

Un fost ofițer de husari servitor la un hotel. Mayer Waldmann, fost cãlegiu în Oradea-mare, a trebuit să părăsescă Ungaria și să emigreze în America. Sosit în Newyork se duce la hotel, unde sêra întră la el servitorul, să-i ia ghețele pentru curățit. Uitându-se mai bine la servitor, recunôsce întrînsul pe un fost ofițer de husari, care făcuse odinoră multechefuri cu șampanie în cafeaneaua ce o avuse Mayer în Oradea. Fostul ofițer este fiul unui președinte de tribunal din Bihar, ăr în hotelul unde servese se află ca țalchelnor și un conte maghiar. — E'frumos, că nobilii și conții unguri se apucă de muncă cinstită în noua lume. Ceea ce însă dă de gândit este, că și „Mayerii” se iau după dênșii și trec Oceanul...

Descoperirea unor raze puternice. În Berlin produc impresiune mare declarațiunile doctorului London în privința nouelor raze numite radium, cari sunt atât de puternice, încât ucid la distanță animale mici. Esperiențele făcute la Petersburg dovedesc, că prin razele radium, orbii cari au senzația luminei și a umbrei, isbutesc să vadă mai cu semă obiectele de metal, chiar și atunci când ar fi legați la ochi. Se pare, că aceste raze eșită forte mult retina ochilor. Prin aceste raze s'a reușit să se facă esamene microscopice în camere obscure.

Profețiile lui Falb. Profesorul Falb, în ultima sa publicațiune, a anunțat o vară forte anormală. Prima săptămână din luna lui Iulie va fi frigurosă și cu ploii; în a doua săptămână va fi cald, în a treia

și a patra vor fi furtună și ploi. Luna August va fi foarte schimbăcioasă. La început vor fi furtună, apoi pe la 15 ale lunii va fi un frig foarte mare. Luna lui Septembrie va fi mai caldă, decât luna lui August. În luna lui Octombrie o perioadă de ger va fi urmată de o perioadă de căldură foarte mare.

Trei jubileuri într-o familie. În ziua de Rusaliile apusene Carol Linnerth din Inzensdorf (Austria) și-a serbat împreună cu soția sa Ana jubileul de 50 ani al căsătoriei lor. În aceeași zi și-a serbat și fiica lor Teresia de 46 ani jubileul de 25 ani al căsătoriei sale cu Francisc Häuselmaier pantofar, în etate de 52 ani, precum și fiica lor Maria, de 49 ani, jubileul de 25 ani al căsătoriei sale cu Iosef Ekharter, băcan în etate de 53 ani. Tote aceste trei jubileuri s'au serbat într-o singură zi și în aceeași familie. Părinții și ginerii locuiesc în aceeași casă. Christof Linnerth este în etate de 73 ani, er soția de 69 ani. Patru-deci de ani a muncit într-o fabrică, de la care are acum o mică pensie. Din agonisela sa și-a cumpărat o casă și ține o mică tuncerie. Așa o bucurie părintească mai rar se află într-o familie!

Grindină. Pe linia Deși-Reteag-Bistrița a fost Mercurea trecută o grindină mare, care a cauzat stricăciuni enorme.

Un tânăr din familie bună, absolvent de studii comerciale, și care actualmente face practică de mai bine de un an la o casă mare de comerț din Germania, apt pentru contabilitate și pentru corespondență în limbile: germană, maghiară și română și în câțiva și francesă, ar dori să fie aplicat la o casă mare comercială în Ungaria sau în România. Informațiunile se dau la administrația diarului nostru.

O calfa de băcănie, cu cunoscință și de ferărie, se primesc imediat într-o prăvălie. Tot acolo se primesc în condiții favorabile, ca ucenic, un tânăr cu cel puțin două clase gimnaziale. Informațiunile la administrația diarului.

Rectificare. În alinea a treia, colona primă, din primul nostru articol de ieri (nr. 115) vorbindu-se de stégul partidului nostru național, rândurile 8 și 9 sunt a se ceti corect: „...câte glonțe l'au ciuruit în decursul hărțuvelor și luptelor grele cu adversarii nemeului...”

Convocare.

Prea onorații domni membri ai casinei române din Clușiu, cum și toți cei ce datori sunt a se interesa de această instituție culturală românească, se invită prin această la o **adunare generală extraordinară**, ce se va ține **Duminecă în 14 Iunie n. a. c. la 3 ore p. m.** în localul societății.

Obiectele la ordinea zilei: Dimisia comitetului. 2. Alegerea noului comitet. 3. Discușiune și propunerii cu privire la aflarea mijloacelor materiale necesare pentru susținerea casinei.

Clușiu, 8 Iunie 1903.

Vasile Ranta Bulicescu, Marcu Jantea,
president ad hoc. secret. ad hoc.

Evoluțiunea.

II.

Va să dăcă după teoria evoluționistă a socialiștilor, economia politică ar fi temelia tuturor științelor sociologice. Se înșală amar aceia, dăcă socialiștii, și sunt vrednic de compătimit, cari susțin, că evenimentele din istoria universală și peste tot cultura ar fi determinate și influințate seu diriguite de ideile filosofice, morale seu de drept, — numai raporturile economice au privilegiul acesta. Dreptul, politica, religiunea nu sunt de cât nisce acaretă subrede pe temelia economică.

O nouă epocă economică trebuie să aducă cu sine și instituțiunile de drept și politice corăspundătoare, cari instituțiuni rezultă din cristalizarea de contraste. Pe

când însă raporturile economice încetul cu încetul se schimbă raporturile de proprietate și întrăga zidire socială rămâne staționară. Așa se întâmplă, că raporturile de producție ajung încetul cu încetul în contradicere cu instituțiunile sociale și politice și mai ales cu raporturile de proprietate. Se nasc contraste între clase, cari din ce în ce devin mai pronunțate, până în cele din urmă o revoluție socială stabilește o nouă ordine, care se potrivește mai bine cu noile condițiuni de producțiunii. — Așa dăcă evoluționisti.

Prin această teorie universală istorică vră se esplică Marx evoluția economică și se arate, că producția capitalistă de adă necesarmente evoluază spre ordinea socială socialistă, „Conceptia materialistă a istoriei“ este dogma fundamentală a socialismului marxist.

Resumând teoria despre „conceptia materialistă a istoriei“ vedem, că ea cuprinde următoarele puncte principale.

1) Monismul materialist, care susține, că nu există dualism de spirit și materie. Tot ce există este materie, respective formă de evoluție produsă prin mișcarea materiei.

2) Nimic nu este neschimbător, totul este un proces nesfârșit evolutiv.

3) În acest proces de evoluție raporturile economice sunt factorul determinant, și

4) Ori-ce evoluție istorică se sâvârșește prin contraste economice și lupte între clase.

* * *

Monismul, seu mai bine ateismul ce rezultă din teoria de mai sus, dominăză adă catedrele universitare așa dăcănd în totă Europa.

Nu de mult s'au întâmplat certe și bățai la politechnicul din Viena între marea majoritate a studenților pangermani, socialiști și Evrei pe de-o parte, și între minoritatea disparentă a studenților catolici. Motivul certelor se dăcea, că ar fi fost faptul, că acești din urmă s'au prezentat la universitate cu semnele distinctive ale „Burschilor“, bandă și „schlăger“, cu tôte că ei din principiu sunt antidueliști... „Motivul“ acesta, însă privit mai deapropo, se vede că nu e decât un pretext. Adevăratul motiv este antagonismul implacabil între credință și necredință. Cuvintele lui Goethe sunt foarte adevărate, în cari dăcă, că „Propria, unica și cea mai adâncă problemă a istoriei universale, căreia tôte cealalte sunt subordonate, este și rămâne conflictul între credință și necredință.“

În discuția, ce s'a urmat pe tema turburărilor studențesci în „Reichsrath“ deputatul Dr. V. Kirchner a constatat cu durere decadența nivelului la școlele superioare austriace, relevând drept cauză faptul, că o sumedenie de catedre sunt date pradă Evreilor. La facultățile de drept din Praga și Viena, dăcea numitul deputat, cinci-deci de procente a catedrelor sunt ocupate de profesori evrei.

Cine cunósce rîvna de disoluție a elementului semit, nu se va mira, că generația, ce va eși de sub mânilor acestor profesori, juristi și funcționarii, deputații și profesorii de mâne, cari vor lua parte la mișcările sociale și politice, toți vor fi aderenții unor principii subversive, toți vor fi propovăduitorii monismului materialist și ai evoluțiunei marxiste.

Același trist tablou ni-se presentă și în Germania. Citez cuvintele unui profesor german rostite în ziua de 13 Aprilie 1898 la congresul istoricilor ținut în Nürnberg:

„Se cere înlăturarea ateistilor de la catedrele universităților?... Dăcă s'ar realisa această cerere, atunci dintre docenții, cari predau adă la universitățile germane, la facultățile filosofice, juristice și de medicină n'ar mai rămâne mulți, ba chiar și

*) Das eigentliche, einzige und tiefste Thema der Weltgeschichte, den alle übrigen untergeordnet sind, bleibt der Conflict zwischen Glauben und Unglauben.“

Goethe „Westöstlicher Divan. Werke IV (Stuttgart 1850) pg. 282.

unor teologi li-s'ar puté face proces în urma scrierilor lor.“)

Ceea-ce s'a întâmplat la Oradea-mare cu profesorul Dr. Somló Bodog nu este decă decât un reflex al mișcării generale ateiste, evoluționiste din Austria și din alte țări.

Dăcă de exemplu profesorul Dr. L. Gumplovicz de la facultatea de drept din Graz în al său „Allgemeines Staatsrecht“ publicat înainte de asta cu câți-va ani vorbește de „mitologia biblică“ și de evoluția neamului omenesc din regnul animalelor prin poligenism etc. de ce n'ar puté colegul său din Oradea mare să prezente în conferența sa necesitatea *confiscării fundațiilor* făcute pentru anumite scopuri, drept cerință și rezultat al teoriei evoluționiste?

Avem și noi câte-va fundațiuni făcute de ómenii mari pentru binele neamului românesc. Avem și noi la facultatea de drept din Oradea o mulțime de fii, cari se adapă din știința juridică a lui Dr. Somló. Nu este nimic mai justificat decă decât interesul ce trebuie să-l purtăm față cu enunțațiunile acelu profesor.

Mi-ar fi plăcut să fi făcut observările acestea un jurist de profesie, mai bine decă mine. Până va veni însă acel jurist, ca să desvolte asemenea principii, publicul nostru se va mulțumi cu modelele mele încercări.

A. P.

Barbarisme în limbă.

Popórele, cari au contact mai des și mai îndelungat, primesc unele de la alte elemente lexicale:

Sașii dăcă: „E lieft wái burels“, (bureți). „De tsigune wunen an er burdei“ (bordei). „Gehirst te uch tsa de bərbos-sijen“ (bărbos). „Der badem huet sich noch netj aschezat (așezat), și sute altele împrumutate de Sași de la Români, după cum a arătat Brenndörfer într-o broșură de 92 pagini, publicată anul trecut sub titlul „Elemente românesce în limba sâsescă“.

Tot așa Ciangăii din Moldova, la cari auđi expresiuni, ca: „dizlegăltan“ (deslegat) beszél și cuvinte ca: *bunyika* (bunică) *czărăn* (țeran), *căpusa* (țepușă), *bukateria* (bucătărie) etc. etc. cum a arătat M. Rubinyi într-o broșură de 39 pagini publicată la 1901.

Filologii le constată și le studiază, pentru-că sunt inevitabile.

Limba românească are și ea elemente străine. În special în părțile unde Români locuiesc amestecați cu Ungurii sunt destul de număróse elementele unguresce.

D-l Moldovan Gergely și-a creat un nou titlu „patriotic“, arătând într-o conferență ținută de curând la universitatea din Clușiu, că în limba românească ar fi 2000 (!) de cuvinte maghiare. Drept dovadă citéză următoarele versuri:

Suffă vântul hătálmaș
Merg feciori la șorozaș,
Feciorii mărșăluesc
Fetele-i „șainăluesc“

D-l Moldovan și-a încheiat conferența așa:

„Puterea influenței maghiare o vedem și în posesiile populare, mai ales în cântecele populare sâcuiesce*, în proverbe, baladele Huniadesci. Influența maghiară se vede la poezii mai de sémă: Eminescu (!!), Coșbuc (!), Dulfu (!), ér Andrei Mureșianu a scris „Răsunetul“ sub

*) „Man fordert die Beseitigung der Atheisten aus der Reihe der Universitätslehrer?... Würde mit diesem Satze Ernst gemacht, es würden von den Docenten, die zur Zeit an deutschen Universitäten lehren, in den philosophischen, juristischen, und medicinischen Fakultäten nicht viele übrig bleiben, und auch manchem Theologen würde man aus seinen Schriften den Process machen können.“

Prof. Dr. G. Kaufmann „Die Lehrfreiheit an den deutschen Universitäten im 19 Jahrhundert“ Leipzig 1898.

*) Aici tocmăi din contră, s'a constatat influența românească asupra poeziei sâcuiesce. Veđi studiul lui Horger din Brașov despre „Kömives Kolemenné“.

influența lui Petöfi (?), împrumutând chiar unele cugetări. Tóte acestea dovedesc, că cultura maghiară „cucerese“ mereu printre răssele din patrie și ca această cucere se fie desăvârșită — din punctul de vedere al națiunei și al întăriri patriei— este dorința supremă a noastră a tuturor“.

„Hătálmașă“ concludiune! Inepții de acestea am mai vedut de la d-l Moldovan. Dér culmea ineptiei este a afirma, că Eminescu și Mureșianu ar fi fost influențați de spiritul maghiar și că ar fi împrumutat chiar idei de la poezii maghiari, de cari nici habar n'aveau. Conferențiarul din „kineses Kolozsvár“ și-ar câștiga un adevărat merit, când ar spune odată și adevărul, cel puțin în măsura în care a spus-o profesorul Horger din Brașov, arătând influența poeziei populare române asupra poeziei populare maghiare-sâcuiesce!

ULTIME SCIRI.

Agram, 9 Iunie. Dieta Croației-Slavoniei este convocată pe ziua de 17 Iunie. Vor fi discuțiuni importante.

Triest, 9 Iunie. În Udine a fost Duminecă o mare demonstrație iredentistă. Peste 5000 de ómenii au participat în cortegiul festiv, în care se vedeau multe stindarde italiene. Un stindard purta inscripția: Trăescă Italia iredentă, altul „Jos Austriacii“. La statua lui Garibaldi un iredentist triestin a ținut un discurs, în care a dăș, că în provinciile iredentiste se găsesc mii și mii de Italieni însuflețiți, cari toți sunt aderenții ideilor iredentiste. Primarul din Udine a dăș, că spiritul lui Garibaldi trebuie să domineze de la Alpă până la mare.

Roma, 9 Iunie. În Foggia și Neapole au fost erii mari demonstrațiuni antiaustriace.

Budapesta, 9 Iunie. Este absolut sigur, că împăratul Wilhelm va sosi la 17 Septembrie în Viena, de unde va veni la Bélye în Ungaria, însoțit de Majestatea Sa monarchul nostru. Impăratul Wilhelm probabil că va merge și în România.

Viena, 9 Iunie. Țarul Nicolae va face o vizită Majestății Sale împăratului Francisc Iosif la 25 Iulie în Viena. Din Viena Țarul va merge la Roma.

NECROLOG. În ziua de 8 Iunie a repausat în Reghin Nicolae Marinovits, comerciant și proprietar, în etate de 56 ani. Il jelesce soția Elena n. Munteanu, fiicele Stella și Marta și fiul Nicolae, sora Maria ved. Schwarz, fratele Eugen și cumnata Cornelia. Inmormântarea se face adă 10 Iunie în cimiteriul gr. cat. din Reghin.

Diverse.

Culmea distracției. Un om original a murit de curând într-un orașel din Anglia de vre-o 50 de ani el nu mai părăsise locuința sa. Trăind singur cu o bătrână servitoare, el își consacra tot timpul citirei. Recluziunea lui era epilogul unui roman. În tinerețea lui acest om călătorind, făcă cunoscință cu o fată de frumusețe fermecătoare. Reîntors acasă, el îi adresase o declarație de amor în scris. Scrisórea acesta rămase fără răspuns și disperatul om dășe adio lunei de afară. După decesul său, moștenitorii răsoliră cărțile din biblioteca lui, spre a vedé dăcă maniacul nu ascunsese banii. Într-o carte ei au găsit un plic închis cu marcă postală în care se afla scrisórea adresată acelei tinere femei, pentru care el se închisese în casă tot restul vieții sale. Amoresatul uitase de a pune scrisórea la poștă și decă degăba el aștepta răspuns.

Proprietar: Dr. Aurel Mureșianu.
Redactor responsabil: Traian H. Pop.

Cursul la bursa din Viena.

Din 9 Iunie n. 1903

Renta ung. de aur 4%	120.70
Renta de corône ung. 4%	99.86
Impr. câil. fer. ung. în aur 3½%	91.—
Impr. câil. fer. ung. în argint 4%	98.75
Oblig. câil. fer. ung. de ost I. emis.	99.25
Bonuri rurale ungare 3½%	92.95
Bonuri rurale croate-slavone	99.25
Impr. ung. cu premii	199.75
Losuri pentru reg. Tisei și Seghediu	155.75
Renta de hârtie austr.	100.30
Renta de argint austr.	100.15
Renta de aur austr.	120.75
Rente de corône austr. 4%	100.—
Losuri din 1860.	153.30
Acții de-ale Bâncoi austro-ungarâ	16.29
Acții de-ale Bâncoi ung. de credit.	732.—
Acții de-ale Bâncoi austr. de credit	666.—
Napoleonori	19.06
Mărci imperiale germane	117.22½
London vista	239.60
Paris vista	95.20
Note italiene	95.20

Cofetăria

HERMANN THIELE

se află de Joi încolo din 11 Iunie a. c. în

Strada Vămii nr. 28,

vis-à-vis de biserica rom. cat.

Sz. 1963—1903.

kjegyző.

Hirdetmény.

Három nap óta egy 6 éves fekete jherélt ló, jobb hátulsó lábán (!) égés jellel, a serénye végén a kék lapoczká között néhány fehér szőrrel, itten felfogva tartatik.

Ennek körözését azon hozzáadásal kérjük, hogy ha igazolt tulajdonosa nem jelentkezik, folyó évi jutius hó 2-án d. e. 9 órakor nyilvános árverésen fog eladatni.

Ó-Tóhán, 1903 június hó 7 én.

Bakó,
kjgyző.

Ilisie Muscan,
kibiró.

Nr. 8743—1903.

Publicare de licitațiune cu oferte.

La 20 Iunie 1903 se va ține licitațiune cu oferte, pentru a se da în antreprisă furnisarea fânului, ovésului și a paielor necesare pentru șase cai de călărit ai gardei polițiene pe timp de trei ani de zile, adecă: dela 1-a Iulie 1903, până la 30 Iunie 1906.

Cantitatea, ce se recere pentru un cal pe di face: în ovés 5040 gr., în fân 4500 grame și în paie de așteruit 1700 grame, se înțelege de sine, că fânul și paietele trebuie să fie legate în porțiuni ca la militari; — toate acestea au să fie furnisate totdeauna pentru trebuință de câte 10 zile la locul destinat spre acésta.

Prețul arătat în cifre și în litere are să se face pro majă metrică.

Ofertele provădute cu timbru de 1 cor. trebuie să conțină declarațiunea, că oferentului i-i sunt bine cunoscute condițiunile de ofert și de contract și că densusul se supune acéloră necondiționat, mai departe la ofert este să se alătura un vadiu de 10% séu în numără séu în deposite de a le cassei de păstrare, procentele au să fie socotite după prețul de furnisare de pe un an de zile.

Ofertele au să se înainta în ziua de licitațiune până la 10 ore a. m. la subsemnatul magistrat orășenesc, (senatorului Alesius); oferte sosite mai târziu și supra oferte sau alte condițiuni de furnisare neprevădute în dispoșițiunile publicării de licitațiune, nu se vor lua în considerare.

Brassó, 29 Maiú, 1903.

1—2.(995)

Magistratul orășenesc.

Socotelă curată!

Cel mai cu efect săpun med. este

Săpunul Carbol-Păcură și Pucioasă

a lui BERGMANN.

(Marca: 2 miner),

dela BERGMANN & Co., Drezda & Tetschen a/E.

escelent și probat contra tuturor necurățeniilor pielii, eosemă, ca: parasiți, roseli, p strui, pete roșii etc. **bucata 50 bani.**

Se capetă la: Teutsch & Tartler și la farmacia V. Roth, în Brașov. 6—30.(930).

— ANUNȚ. —

Comuna Sângeorgiul român (Oláh-Szentgyörgy) comitatul Bistrița-Năsăud, ca proprietară a apei minerale „HEBE“, anunță deschiderea sezonului

Băilor bicarbonate

și cloruri de sodă și potașă

din 1 Iunie până în 30 Septembrie a. c.

Cură de beut, Băi reci și calde, aer de brad,

Loc scutit de vânt și pulbere.

Musică. Poștă și stațiune telegrafică, aproape de băi.

Este îngrijit de **cuhnă bună**, precum și de locuință, aranjate din nou, cu tot confortul, cu prețurile moderate, în localitățile băilor și jur.

Călătoria până la Bistrița cu Calea ferată, dela Bistrița cu trăsura, cam 3 ore, (pentru 8—12 corône).

Informațiuni mai de aproape dela Administrațiunea băilor, din Sângeorgiul-român.

Medicul băilor: Dr. Andreiu Monda.

Sângeorgiul-român, 1 Iunie 1903.

1—3.(996)

Administrațiunea.

Universae medicinae

Dr. Theodor v. Kiss

Internist și medic de nervi
la căile ferate r. ung.

Ordinază dela 2—3 ore.

Ambulatoriu - Electrotherapeutic

deschis dela 9—10 ore a. m.

Tratéză bóle interne și de nervi după diferitele metode ce și-a câștigat în praxa proprie de 9 ani. **Curéză prin electricitate bóle de femei și de piele.**

Cosmetic pentru față și Electro-masaje. 10—10.(956)

Brașov, Têrgul hotelor 22,
(casa „Albina“).

Photoplasticul

institut de artă de primul rang.
Brașov, Strada porții nr. 16.

Duminecă din 31 Maiu
până la 6 Iuni 1903 de vădút

O călătorie interesantă
prin Norvegia.

50 vederi dintre cele mai splendide

Nime să nu perdă ocașiunea de-ale vedé.

Un „Grand-Gramphon“ cântă grațuit.
M. S. Imperatul-rege Franz Iosef,
M. S. Imperatul Wilhelm al Germaniei,
M. S. Regele Eduard al Angliei,
M. S. Regele Emanuel al Italiei etc.
etc. au visitat în mai multe rânduri
Photoplasticul 11(952)

Intrarea: 20 cr. Copiil și militari
până la sergent 10 cr. Abonament
pentru 8 seriil, adulți fl. 1.20, copii 60 cr.

In atențiunea Onor. Dame!!!

După ce mi-am mutat Magazinul meu de
Confecțiuni de Dame
din Strada Vămii

în Magazinul meu de haine pentru bărbați
din piată Șirul inului 28,

tot acolo am aranjat un SALON separat pentru

CONFECȚIUNI DE DAME.

Am onórea a aduce la cunoștința Onor. Dame, că sunt
in poziție a corespunde cerințelor celor mai pretențioase în
acésta branșă.

De ore-ce pentru acéste articol **nu am absolut spese,**
nimeni nu póte concura cu mine, ce privește ietti-
nătatea. — Revine la o singură încercare, pentru a se con-
vinge de cele mai de sus.

Tot-deauna asortiment mare și cei mai nou!
Tot-odată imi ieau voie a recomanda și **bogatul meu**

DEPOSIT DE HAINE,
pentru bărbați, băeți și copii,
după cea mai noă modă, cu prețuri fórte ieftine.

Apelând la sprijinul Onor. public, sunt
24—50.(877). cu totă stima

Rog a fi cu atenție la firma!! HEINRICH SCHUL.

Plecarea și sosirea trenurilor de stat reg. ung. în Brașov.
Valabil din 1 Maiú st. n. 1903.

Plecarea trenurilor din Brașov.

Dela Brașov la Budapesta:

- I. Trenul mixt la óra 5-20 min. dimin.
- II. Tr. accel. (peste Clușiu) la ó. 2-45 m. p. m.
- III. Trenul de pers. la óra 8-13 min. séra.
- IV. Tr. accel. la órele 10-26 m. séra.

Dela Brașov la București:

- I. Trenul de persóne la óra 3-55 m. dim.
- II. Tren accel. la órele 5-14 m. dim.
- III. Trenul mixt la órele 11-40 a. m.
- IV. Trenul accel. la óra 2-19 min. p. m. (ce vine pe la Clușiu).
- V. Tren mixt la órele 6-50 séra.

Dela Brașov la Kezdi-Osorheiu:

- I. Trenul de pers. la óra 5-19 min. dim. (are legătură cu Tușnad la óra 9-18, cu Ciuc Gyimes și Ciuc-Szereda, la óra 10-46 min. a. m.)
- II. Trenul mixt la óra 8-40 min. a. m.
- III. Trenul de per. la óra 3— m. p. m.

Dela Brașov la Zêrnesci (gar. Bartolomeiu)

- I. Trenul mixt la óra 9-2 min a. m.
- II. Trenul mixt la óra 3-44 min. p. m.
- III. Trenul mixt la óra 9-47 m. séra.
- IV. Trenul mixt la óra 6-14 m. dim. (Numai dela 1 Iunie Dumineca și în serbători).

Dela Brașov la Ciuc-Gyimes:

- I. Trenul de pers. la óra 5-19 min. dim.
- II. Trenul mixt la óre 8-40 min. a. m.
- III. Trenul de pers. la óra 3— min. p. m. (are legătură cu linia Tușnad-Ciuc-Gyimes).

Sosirea trenurilor în Brașov:

Dela Budapesta la Brașov:

- I. Tren accel. la órele 5-07 m. dim.
- II. Trenul de persóne la óra 7-50 dim.
- III. Tr. accel. peste Clușiu la ó. 2-9 m. p. m.
- IV. Trenul mixt la óra 9-27 min. séra.

Dela București la Brașov:

- I. Trenul accel. la óra 2-18 min. p. m.
- II. Trenul mixt. la óra 9-18 min. séra.
- III. Trenul pers., la óra 5.— m. p. m.
- IV. Tren. de pers. la óra 7-41 min. dim. (care circulă numai Vinerea dela Predeal).
- V. Tr. accel. la órele 10-14 m. séra.

Dela Kezdi-Osorheiu la Brașov:

- I. Trenul de persóne la óra 8-25 m. dim. (are legătură cu St.-Georgiu, Ciuc-Szereda óra 3-20.)
- II. Trenul de pers. la óra 1-53 m. p. m. (are leg. dela Ciuc-Gyimes la 5-17 dim.)
- III. Trenul mixt, la óra 6-27 m. séra (are legătură dela Palanca la 8-54 dim.)

Dela Zêrnesci la Brașov (gar. Bartolomeiu.)

- I. Trenul mixt la óra 7-02 min. dim.
- II. Trenul mixt la óra 1-12 min. p. m.
- III. Trenul mixt la óra 8-18 séra.

Dela Ciuc-Gyimes la Brașov:

- I. Trenul de pers. la óra 8-25 m. dim.
- II. Trenul de pers. la óra 1-53 m. p. m.
- III. Trenul mixt la óra 6-27 min. séra. (Are legătură cu Tușnad-Ciuc-Gyimes.)
- IV. Trenul mixt la órele 10-05 m. séra.

„Gazeta Transilvaniei“ eu numărul à 10 fl. se vinde la librăria Nic. I. Ciurcu și la Eremias Nepoții.